

ROMANTISMUS

- od slova román = dobrodružný jako v románě
- Vznikl v Anglii na počátku 19. stol., rozšířil se do celé Evropy
- někde přetrval celou polovinu 19. stol.
- navazuje na tendence preromantismu
- není jen umělecký styl, ale životní pocit, postoj člověka
- nový způsob pohledu na svět – silně subjektivní a individualistický
- požaduje se tvůrčí svoboda, nezávislost, touha po harmonii s přírodou
- Inspirace – gotika pro svou tajemnost
- přirozená reakce na klasicismus:

klasicismus	X	romantismus
rozum		cít
řád		svoboda
symetrie		bizarnost (podivnost, zvláštnost)
antika		gotika
společnost		jedinec
normy		nespoutanost

malířství

- náměty ze středověkých dějin, soudobých dramatických událostí
- krajinomalby – neklidná krajina, tajemné prostředí
- Eugène Delacroix** – Francouz, náměty z historie, obraz *Svoboda vedoucí lid na barikády*
- Francisco Goya** – Španěl, královský malíř Karla IV., obraz *Nahá Maja, Oblečená Maja*
- Joseph William Turner** – Angličan, malíř mlžných oparů, obraz *Sněhová bouře*
- U nás: Antonín Mánes, Julius Mařák

architektura

westminsterský chrám v Londýně, londýnský parlament, staroanglická venkovská sídla
Hluboká, Lednice, Hrádek u Nechanic

hudba

Fryderyk Chopin, Robert Schumann, Petr Iljič Čajkovskij
Bedřich Smetana, částečně Antonín Dvořák

literatura

dominuje próza – povídky, novely, romány
lyrika – intimní, reflexivní

specifický žánr – **byronská básnická povídka**
= veršovaný lyrickoepický útvar, někdy též poéma
tvůrcem je W. Scott, ale proslul jím G. G. Byron
děj je prostoupen lyrickými prvky a popisy
nejslavnější básnická povídka u nás – Máj

romantický hrdina: většinou myšlenkově totožný s autorem = autobiografičnost
krédo – v ošklivosti je krása (zlo mívá podobu anděla)
nikdo ho nechápe, je osamělý, je to silná individualita
touží po lásce, ale miluje nešťastně
jeho život většinou končí tragicky
jeho původ je vždy opředen záhadou

romantické prostředí: děj se odehrává ve výjimečném prostředí – tajemné, hrůzné (hrady, hřbitovy, sklepení, temné lesy, jezera)
anglický park – volně rostoucí rostliny, členitý terén

ROMANTISMUS V ČESKÝCH ZEMÍCH

- u nás od 30. let 19. století (závěr NO
Karel Hynek Mácha